

Groen & Doen

Het Drentse Landschap

Wildlife in kleine achtertuin

▶ Steenmarter zorgt vaak voor overlast

Hero Moorlag

IVN'er Marc van der Werf uit Nieuw Balinge vindt regelmatig zwarte uitwerpselen in zijn achtertuin. Half februari ziet hij een vers spoor in de sneeuw en stuurt foto's. Op het Jaarfeest van IVN-afdeling Hoogeveen van 20 februari in de Spaarbankhoeve maken we een afspraak voor de plaatsing van een Bushnell IR-camera. Dassenwerkgroep Zuid-Drenthe heeft drie infrarood camera's van het IVN in gebruik. Marc kent het loopje van de nachtelijke bezoeker. We plaatsen de camera zo, dat de lens de schutting en een deel van de tuin ziet. Om geen katten te lokken stel ik voor geen vlees als aas te gebruiken, maar een appel. Steenmarters lusten graag fruit en bessen. De camera is zo ingesteld, dat hij bij elke beweging twee foto's maakt, gevolgd door een filmpje. Na een interval van vijf seconden, reageert de camera opnieuw.

De volgende ochtend haal ik de camera. Het toestel is berijpt, de lens is schoon. Bingo! De display toont 30 beelden. De camera is tien keer in werking getreden, 10 x 3 beelden. Thuis gaat het SD-kaartje in de computer. De foto's zijn niet geweldig, maar de filmpjes geven een goed beeld van de situatie. Om 23.29 uur loopt een steenmarter door de tuin. De appelstukken zijn onaangeroerd. Om 23.38 uur versleept de marter enkele stukken appel. Even later loopt hij naar de camera, strekt zich op de achterpoten hoog uit tegen het voederhuisje, verdwijnt richting het huis en komt terug naar de plek van de appel. Zo gaat dat een tijdje door. Pas om 00.32 uur is de appel verdwenen. De marter geeft niet de indruk van de

Steenmarter ruikt de appel. Inzet: steenmarterprenten in de sneeuw.

Marc van der Werf ©

appel te eten. Vermoedelijk heeft hij de vier stukken meegenomen naar een verborgen voorraad in een schuurtje, op een zolder of onder een houtstapel.

Steenmarters eten muizen, ratten, jonge egels, kikkers, maar in de herfst ook valfruit en bramen. In het voorjaar struinen ze door struiken en in bomen op zoek naar nesten van merel, vink en duiven. Eieren zijn voor hen niet veilig. De jongen worden eind maart of begin april geboren. Hun ouders verzorgen ze een half jaar. In die periode moet er veel worden gejaagd.

Wettelijke bescherming

Het gaat goed met Fluwijn sinds hij vanaf 1940 niet meer om zijn pels mag worden bejaagd. Het gaat

zo goed, dat hij voor overlast zorgt. Het is elke nacht feest op een zolder waar een paartje een nest met jongen heeft. Gestommel, gekrijs en stank van uitwerpselen, scherpe urine en aas. Dan ben je ze liever kwijt dan rijk.

Maar de steenmarter is wettelijk beschermd, ook op grond van de nieuwe Natuurbeschermingswet die per 1 januari 2017 is werking trad. Het is verboden steenmarters te doden. Het verwijderen van een nestje marters moet met beleid en door deskundigen plaatsvinden met ontheffing van de Provincie. Op internet worden apparaten aangeboden om marters te verjagen. Ze maken een hoog geluid of geven een penetrante geur af. Erg vervelend is een jonge marter onder de motorkap. Jongen weten

nog niet wat eetbaar en niet eetbaar is. Ze bijten in remkabels, bedrading, isolatiemateriaal en zelfs in de benzineleiding.

In Zuidwolde hebben sommige mensen een houten raam bespannen met gaas onder het motorgedeelte van de auto gelegd. Marters vinden dat gaas aan de poten niet prettig en blijven weg. In de handel is een anti-marterspray. De geur is voor marters niet te harden. Slechts weinig mensen laten Fluwijn in hun schuur toe. Er is voldoende ruimte en de marter houdt muizen kort.

De beelden van de IR-camera laten een prachtig dier zien met een witte bef die doorloopt over de binnenkant van de voorpoten. Kijk op www.ivn.nl/afdeling/hoo-geveen en klik op 'Publicaties'.

ASSEN

Stiltewandeling

Zondag 11 maart om 8.30 uur. Geef door middel van aandachtsoefeningen en mindfulness alle zintuigen de ruimte om de natuur in je op te nemen. Start: Duurzaamheidscentrum, Bosrand 2 in Assen.

BONGEVEEN

Wandelexcursie in teken van klimaat

Zondag 11 maart om 14.00 uur. Klimaatverandering en de natuur staan tijdens deze wandelexcursie centraal. Startpunt: Vanaf de rotonde tussen Donderen en Peize richting Lieveren. Vervolgens eerste weg linksaf (Scheperijen). Na 500 meter is er een ingang bij de picknickbank.

RUINEN

Laarzenexcursie Kloosterveen

Zaterdag 3 maart: Laarzenexcursie Kloosterveld van 14.00 tot 16.00 uur. Tijdens de excursie laat de gids zien hoe het Kloosterveld, direct achter het bezoekerscentrum, zich de laatste jaren heeft ontwikkeld. In de winter zijn meestal laarzen nodig om hier rond te kunnen struinen. Aanmelden: www.natuurmonumenten.nl/bcdwingelderveld

RUINEN

Wandeling Dwingelderveld

Zondag 4 en 11 maart om 14.00 uur. Elke zondagmiddag gaat een gids op stap. Ga mee, lekker de natuur in. Jas en laarzen aan en een frisse neus halen. De gids vertelt ook over de natuurontwikkeling in het gebied en natuurlijk komen de seizoenen aan bod, met de planten en dieren die daar bij horen. Leden € 5. Kinderen tot 12 jaar gratis. Na afloop staat een kop warme chocolademelk klaar. Tips voor deze excursie: Neem je verrekijker mee, trek stevige waterdichte schoenen of laarzen aan, controleer jezelf op teken na een bezoek in de natuur. Vertrek: Bezoekerscentrum, Bendorse 22. Aanmelden: www.natuurmonumenten.nl/bcdwingelderveld

Schuwe appelvink in achtertuin van Zuidwolde

Het is winter en de vogels hebben het niet gemakkelijk. Altijd zijn ze afhankelijk van het weer. Sommigen bereiden zich goed voor, zoals de gaaien die in de herfst een flink aantal eikels verstoppen en dat zo doen, dat zij, ondanks het feit dat de omgeving er 's winters heel anders uitziet en zelfs met sneeuw bedekt kan zijn, feilloos de eikels terug weten te vinden om er zich mee te voeden. Andere vogels hebben niet zo'n wintervoorraad aangelegd en zij zijn afhankelijk van wat er gevonden kan worden. Voor allerlei zaadeters is dat 's winters niet zo'n probleem. De pure insecteneters trekken wel vroeg weg en anders doen ze dat zodra de grond bevroren raakt. Maar als het echt wintert, komen de overwinteraars in moeilijkheden. Ze verblijven dan vaak dicht bij de mensen. Daar valt nog wel eens wat naast het bordje en sommige mensen zijn zo vriendelijk om speciaal voor de vogels voer uit te strooien, als het echt koud begint te worden.

Appelvink eet hulstbessen in de achtertuin.

Arjen van der Hoek ©

Dat is de tijd waarop je van achter het raam zo enorm mooi naar de vogels kunt kijken. Zie de koolmees en de pimpelmees met hun gele voorjaarsjasje op kleur. Zie de vinkenmannen met hun oranjebruine buik naar voren om indruk te maken. Zie hoe ze afsteken

bij de goudvinkman die zijn felrode borst aan iedereen laat zien die de ogen open houdt. De roodborst met zijn oranje borst zou er schaamrood van op de kaken krijgen, zo mooi. En dan soms, heel soms, komt er een vink bij de voertafel of bij de drinkbak die gro-

ter is dan alle andere vinken. Vooral zijn snavel is imposant en proeven hebben uitgewezen dat hij met die snavel wel een druk van 50 kg kan uitoefenen. Dat is meer dan genoeg om de hardste kersenpitten te kraken. Heb je dat zelf wel eens geprobeerd? Niet doen! Het gaat geheid mis. Maar appelvinken draaien er hun snavel niet voor om.

De naam appelvink is trouwens merkwaardig gekozen, omdat deze vogel nauwelijks appels eet. De wetenschappelijk naam is veel logischer, want die betekent zaadbreker. Appelvinken zijn schuwe vogels en je ziet ze vaak alleen hoog in de bomen. Arjen van der Hoek heeft een rustige achtertuin met hulststruiken en zie daar: ieder jaar komen appelvinken eten van de hulstbessen die in de tuin op de grond liggen. Dat levert een mooie foto op en een plaatje in de krant.

Joop Verburg,
Natuurvereniging Zuidwolde